

она стала новым элементом в развитии словарного состава подъязыка медицины, аббревиация прошла несколько этапов – от признания ее немногочисленными группами исследователей до массового признания и расширения сферы ее употребления.

Медицинские сокращения подразделяются на графические и лексические, что представляет собой языковую универсалию. В то время как графические сокращения (ГС) занимают господствующее положение в системе аббревиации подъязыка медицины (что обусловлено характером подъязыка науки), и являются единицами письменной коммуникации, большая часть лексических сокращений (ЛС) генетически восходит к ГС и представляет собой полноценные единицы речи, максимально приближенные к самостоятельным словам. Это выражается в приобретении ими собственного звучания (*le Sida*), грамматической оформленности, в установлении определенных синтаксических связей, участии в словообразовании (*un sidéen, un sidatorium*), а также в широких возможностях моделирования.

Прослеживаются колебания нормы правописания как ГС так и ЛС, что свидетельствует о неустойчивости некоторых из них. Так, например, некоторые ГС имеют до 5 вариантов написания.

Большинство французских медицинских ГС восходит к двухкомпонентным терминам, поскольку ГС 3-4 компонентных словосочетаний тяготеют к лексикализации.

В образовании ЛС прослеживаются единые общие структурные модели, свойственные большинству терминологий: инициальная, слоговая, усеченная, частично-сокращенная, телескопная, стяжения и корневые аббревиатуры. Это объясняется дальнейшей интернационализацией процесса аббревиации.

Степень лексикографической презентации сокращенных лексических единиц во французской медицинской терминологии достаточно высока. Процесс образования аббревиатур является регулируемым процессом и демонстрирует большие моделирующие возможности.

УДК 159.99

Зана Л.Ю.

**Харківський національний медичний університет
АРТ-ТЕРАПЕВТИЧНІ ЗАХОДИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ПЕРШОКУРСНИКІВ ЯК
АДАПТИВНИЙ МЕХАНІЗМ ПОДОЛАННЯ ЕМОЦІОГЕННИХ СИТУАЦІЙ
СТУДЕНТСЬКОГО ЖИТТЯ**

Статтю присвячено розгляду проблеми психоемоційного стану студентів першокурсників, акцентовано увагу на вплив емоційних факторів на студентське життя та запропоновано адаптивний механізм подолання цих факторів методами арт-терапії.

Ключові слова: арт-терапія, емоційгенні ситуації, адаптивні механізми, соціальна адаптація, успішність навчання.

The article is devoted to the consideration of the problems of the psycho-emotional state of first year students, focuses on the influence of emotional factors on student life, and an adaptive mechanism for overcoming these factors by art therapy methods is proposed.

Key words: art therapy, emotional situations, adaptive mechanisms, social adaptation, learning success

Статья посвящена рассмотрению проблемы психоэмоционального состояния студентов первокурсников, акцентировано внимание на влияние эмоциогенных факторов на студенческую жизнь и предложен адаптивный механизм преодоления этих факторов методами арт-терапии.

Ключевые слова: арт-терапия, эмоциогенные ситуации, адаптивные механизмы, социальная адаптация, успешность обучения.

Серед науковці існує думка, що успішність навчання студентів обумовлюється не лише педагогічними чинниками (рівень організації навчального процесу, компетентність викладачів, якість довузівської підготовки), а й психологічними чинниками, зокрема стійкістю студентів до впливу емоціогенних ситуацій [2, с.7]. Тому пріоритетним постає формування навичок самоконтролю діяльності в різних емоційних станах, що забезпечить ефективну соціальну адаптацію студентів та успішне професійне становлення.

Питання соціальної адаптації студентів (особливо першокурсників) є актуальним, підтвердженням чого є недавній летальний випадок зі студенткою першого курсу ХНМУ Наталією Белоконь.

На сьогодні одним з найбільш дієвих діагностичних та найбезпечнішим терапевтичним засобом є арт-терапія [1, с.25]. Цей метод психотерапії та психокорекції може бути спрямований як на індивідуальну роботу зі студентом, так і на групову взаємодію. Досвід роботи зі студентами у вказаному напрямку показує його високу ефективність та позитивний вплив на розвиток особистості. Проте відсутність систематичних арт-терапевтичних сесій значно знижують результативність.

З огляду на потреби студентів ХНМУ в психологічних тренінгах з проблем адаптації, соціально- та індивідуально-стресових ситуацій та дотримуючись Загальнодержавної програми з охорони психічного здоров'я в Україні, схваленої Кабінетом міністрів України у травні 2017 року, на кафедрі латинської мови та медичної термінології ХНМУ створено сприятливі умови надання психологічних тренінгів з арт-терапії, які входять у низку виховних заходів, проведених викладачами кафедри.

Пропонуємо таку програма арт-терапевтичних тренінгів для студентів ХНМУ:

№	Дата	Тема заняття	Мета заняття
1.		Арт-терапія та її можливості. Техніка: «Я очима оточуючих»	• Знайомство з історією виникнення та розвитку арт-терапії. З'ясування різниці між психологією, психотерапією та психіатрією. Аналіз ставлення до себе, до власного образу Я.
2.		Техніка «Триптих»	Усвідомлення образу «Я», визначення власних основних цінностей, з'ясування можливих шляхів вирішення проблеми.
3.		Техніка «Метафоричний автопортрет»	Діагностика проблем: існування; потреби; власні кордони; самооцінка.
4.		Техніка «Точка зборки» (мандалотерапія)	• Усвідомлення власної цілісності,

			<ul style="list-style-type: none"> • збалансування внутрішньої рівноваги, знаходження і закріплення ресурсного стану.
5.		Техніка «Біколірний малюнок»	Отримання балансу, прийняття якостей.
6.		Техніка «Світ навколо мене»	<ul style="list-style-type: none"> • Дослідження тенденції взаємодії з оточуючим світом, розвиток комунікативних навичок, зняття емоційної напруги.
7.		Техніка «Питання до себе»	Визначення основної потреби кожного члена групи окремо та всієї групи. Кластеризація питань, визначення груп, які працюватимуть над обраним запитанням.
8.		Техніка «Паперові фігури»	Отримання можливих відповідей, з'ясування шляхів вирішення проблем, отримання ресурсу.
9.		Техніка «Сторітеллінг»	Через казкотерапію усвідомити власну потребу та «прожити» її в історії.
10.		Техніка «Сторітеллінг» (Продовження)	Через казкотерапію усвідомити власну потребу та «прожити» її в історії.
11.		Техніка «Інь-Янь» (колажі) <ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • Дослідження власної жіночності та мужності. Створення образів власної жіночності та мужності. Прийняття своїх фемінінних та маскулінінних рис.
12.		Техніка «Каракуль»	Знаходження ресурсу у підсвідомому.
13.		Техніка «Соціальні маски»	Усвідомлення власних ролей, здатність знімати соціальні маски, з'ясування ресурсу кожної маски.
14.		Арт-терапія та бодинаміка: взаємодія методів	Знайомство з основами тілесно орієнтованої терапії.
15.		Арт-терапія та бодинаміка: ресурсність.	Визначення актуального стану, фіксація почуттів у тілі, знаходження та зберігання ресурсів.

Програму складено на основі авторської навчальної програми «Теорія та практика арт-терапії» психолога, тренера, керівника центра психології та розвитку «PLINE» В.Черткової (м. Харків).

На нашу думку, така тренінгова програма з подолання емоціогенних ситуацій для студентів-першокурсників може стати дієвим адаптивним механізмом, завдяки якому покращиться психоемоційний стан студентів, а відтак – і підвищиться загальна успішність.

ЛІТЕРАТУРА

1. Арт-терапия / [сост. А.И. Копытин]. – СПб.: Питер, 2001. – 321 с.
2. Турчак О. М. Психологічні особливості вербальних проявів тривожності студентів у ситуаціях емоційної напруги [Текст] : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Турчак Олеся Миколаївна ; Нац. ун-т "Остроз. акад.". – Острог, 2015. – 18 с.

УДК 378.064.2-057.875-054.6

Запорожець І.В., Сидора Ю.А.

Харківський національний медичний університет

ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ З ІНОЗЕМНИМИ СТУДЕНТАМИ

Дана робота освітлює особливості організації навчального процесу вищого навчального закладу з урахуванням національного менталітету іноземних студентів у поєднанні з цілісною характеристикою іміджу викладача вищої школи

Ключові слова: *імідж педагога, національний менталітет, психолого-педагогічна взаємодія.*

This paper highlights the peculiarities of the organization of the educational process of a higher education institution, taking into account the national mentality of foreign students in combination with the holistic characteristic of the image of a teacher of a higher school.

Keywords: *teacher's image, national mentality, psychological-pedagogical interaction.*

Данная работа освещает особенности организации учебного процесса высшего учебного заведения с учетом национального менталитета иностранных студентов в сочетании с целостной характеристикой имиджа преподавателя высшей школы.

Ключевые слова: *имидж педагога, национальный менталитет, психолого-педагогическое взаимодействие.*

Організація навчального процесу будь-якого вищого навчального закладу спрямована перш за все на задоволення прагматичних цілей навчання. При всій різноманітності цих цілей є те, що поєднує усі вищі навчальні заклади – прагнення сформуванню зі студентів особистостей високої культури. Носіями культури як зовнішньої, так і внутрішньої стають викладачі. З давніх часів й до сьогодні, в період бурхливого економічного, соціально-політичного, технічного та культурного розвитку всесвіту, викладач привертає до себе пильну увагу як диригент оркестру – серед студентів, професорсько-викладацького складу і навколишнього світу. Створення позитивного іміджу педагога є одним із важливих принципів гуманістичної педагогіки. Відомо, що молодь не сприймає мови імперативу, отже, пріоритетними факторами впливу викладача на студента стають мовна поведінка викладача, його педагогічна майстерність, науковий потенціал, загальна ерудиція, артистизм, світ захоплення, генерація нових ідей.